

Dagen.se, ursprungsadress: <http://www.dagen.se/kultur/konsten-att-se-m%C3%A4nniskan-under-ytan-1.361312>

Konsten att se människan under ytan

”Inte en främling – 41 berättelser om identitet och mångfald” (Teskedorden/ Norstedts)

av [Fredrik Borneskans](#)

/socialcount?sharedUrl=http://www.dagen.se/kultur/konsten-att-se-människan-under-ytan-1.361312 0 delningar

29 maj 2015

Kultur

Ungefär 150 sidor in i ”Inte en främling”, där fyrtioen personer som konfronterat omvärldens fördomar berättar sin historia, möter vi Pia-Lena Krisché. Hennes verklighetsuppfattning skiljer sig något från många andras. Människor i hennes värld är vackra. Deras klädval, hudfärg, vikt och utseende påverkar inte hennes intryck alls. Trots (eller tack vare) att Pia-Lena själv har ett handikapp tycks hon se världen i ljusare färger än de flesta. Kanske är det som hon ibland tänker, att världen skulle bli en bättre plats om alla – precis som hon själv – vore blinda.

Visst är det sant att just synintryck, för den som inte passar sig, kan leda till slarviga fördomar. I boken finns bland annat människor med så kallad invandrarbakgrund som mött rasismens hatfyllda pupiller, homo- eller transsexuella som blivit avvisade från restauranger på grund av sitt utseende.

Alla fördomar skulle förvisso inte upplösas om vi kunde sluta ögonen och ta in vad personen sa i stället för hur den såg ut, men ett första steg vore det. Nästa möjligen att använda, inte enbart synen, utan alla sinnen och vår nyfikenhet för att förstå att den vi möter aldrig är en någon ur en grupp utan alltid en individ.

Precis som Behrang Miri skriver är det här att göra någon till en invandrare att låta en millisekund definiera en identitet. Säg mig – frågar han – när slutar man att vandra? Behrang Miri skriver också att han inte längre vill tala om tolerans. Att bli tolererad betyder att du fortfarande är normen och att jag endast blir tolererad på grund av din välvillighet.

Det räcker med andra ord inte att tolerera, det som krävs är att acceptera. Men oavsett vad vi kallar det måste vi tillsammans arbeta för att Sverige ska bli ett samhälle där människor slipper att dömas utifrån hudfärg, sexuell läggning eller något annat som tar ifrån individen rättigheten att vara just detta.

